به نام خداوند جان و خرد

دبیرستان.....

نام و نام خانوادگی: **کاربرگ تمرین نکات «فارسی هفتم»**

۱)مترادف واژه های زیر را بنویسید.

الف) در ایام طفولیت متعبد بودم و شب خیز ب) اسکندر در اثنای سفر به شهری رسید

پ)ارتش ما توانست خرمشهر را با وجود استحکامات دشمن پس بگیرد ت) بدو گفتم که مشکی یا عبیری

۲) مترادف واژه های « به رغم، تأمل، بصیرت» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟(۰/۲۵)

الف) آخر، درنگ، آگاهی☐ ب) برخلاف، اندیشه کردن، آگاهی☐ پ)وارونه، فکر کردن، بردباری ☐ ت)برخلاف، تحمل، بینش☐

۳) منظور شاعر از واژه ی (خود) در دو مصراع بیت زیر چیست؟

(از ظلمت خود رهایی ام ده/با نور خود آشنایی ام ده)

۴) جمله ی (جان پدر تو نیز اگر بخفتی ،به از آن که در پوستین خلق افتی) به ترک کدام ویژگی ناپسند اشاره می کند؟.....

۵) مفهوم بیت((قطره ی دانش که بخشیدی ز پیش//متصل گردان به دریاهای خویش)) چیست؟.....

۶) عبارت های زیر را بخوانید و بنویسید برچه مفهوم مشترکی تأکید دارند؟

الف) برگ در ختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتریست معرفت کردگار

ب)معرفت کردگار دیدن این عالم است خوب جهان را ببین هرچه ببینی کم است

مفهوم مشترک:.....

۷) دبیر ادبیات در کلاس درس، ابیات زیر رابه گروه های ادبی داده ا ست و از آنها خوا سته تا مفهوم بیت خود را بیان کنند. به نظر شما پا سخ کدام گروه از دانش آموزان نادرست است؟.....

الف.گروه سعدی:« شبنم از روی برگ گل برخاست گفت: می خواهم آفتاب شوم»(رشد کردن و به کمال رسیدن)☐

ب.گروه حافظ:«ای هست کن اساس هستی کوته ز درت دراز دستی »(عادل بودن خداوند)☐

ج.گروه خیام:«مثل یک شاخه گل جوانه بزن مثل یک چشمه سار جاری شو»(گذراندن عمر به خوشی های زودگذر)☐

د.گروه فردوسی:«روشن و گرم و زندگی پرداز آسمان مثل یک تبسم شد»(نشاط و شادابی با رسیدن بهار)☐

۸)) ابیات زیر را به نثر روان برگردانید.

الف)رام تو نمی شود زمانه رام از چه شدی؟رمیدن آموز

ب)نار خندان باغ را خندان کند صحبت مردانت از مردان کند

پ)هجوم فتنه های آسمانی مرا آموخت علم زندگانی

ت)قطره دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریاهای خویش

۹) تعداد جملات کدام گزینه بیشتر است؟

الف)دانه آرام بر زمین غلتید/رفت و انشای کوچکش را خواند ☐ ب)ای نام تو بهترین سرآغاز /بی نام تو نامه کی کنم باز☐

ج)کاش روزی به کام خود برسید/بچه ها آرزوی من این است ☐ د)در کلاس جنگل سبز شاد بودند و دور هم خوشحال☐

۱۰)) علی و سپهر ،مشغول بررسی دانش زبانی بیت(بر نامده و گذشته بنیاد مکن حالی خوش باش و عمر بر باد مکن) هستند.آنها دریافتند که : الف)این بیت دارای (۳) جمله است. درست ○ نادرست○

ب)در جمله دوم،کلمه ..... نقش مسند دارد.

۱۱) امین در حال تعیین نقش دستوری برخی از کلمات است. او نقش همه ی کلمات را به درستی مشخص کرده است به جز گزینه.....

الف) ز شاخی *مادرش* آواز در داد (مادر= نهاد)○ ب) با نسیمی که زندگی در اوست باز(نسیم=متمم)○

پ)فارغ از سنگ بچه ها باشم(فارغ= نهاد)○ ت) مرا در دام ها بسیار بستند(من= مفعول)○

۱۲) دلبندم با توجه به متن زیر و به پرسش ها پاسخ بده.

جان و دل سعید با صدای دلنواز قرآن، آشنا بود. شاگردانش می گویند : « به دو چیز علاقه مند بود، قرآن و مشاعره .وقتی دیگران در مشاعره می ماندند، سعید ادامه می داد. ذهن او لبریز از سروده های زیبا بود.»

الف) یک ضمیر پیوسته در متن بیابید و مرجع ضمیر را مشخص کنید. ضمیر پیوسته: مرجع ضمیر:

ب) فعل «می ماندند» گذشته و سوم شخص جمع است، آن را به به فعل حال،دوم شخص مفرد تبدیل کن.

می ماندند ← تبدیل به ← (فعل حال، دوم شخص مفرد) ←

۱۳)در مصراع(سبز شو،تازه شو بهاری شو) نهاد و مسند را بیابید؟

۱۴)مفعول،متمم و مسند را در عبارت زیر مشخص کنید.

«خیلی عالی است.نظامی در آرایش صحنه های شعرش استاد بی نظیری است.شنیده ام خودت هم شعر می گویی»

۱۵) در المپیاد دانش آموزی ادبیات فارسی،پرسش زیر مطرح شده است. با تحلیل و بررسی خود، ستاره را در یافتن پاسخ مناسب یاری کنید.

*کاربرد (را) در مصراع« تو را پرواز بس زود است و دشوار» مانند کاربرد (را) در مصراع .....است.بنابراین،کلمات قبل از (را) نقش دستوری ..... می گیرند. الف) مرا آموخت علم زندگانی ○ ب) مرا در دام ها بسیار بستند○

۱۶) برای هر یک از واژگان زیر یک هم خانواده بنویسید؟

۱)متعالی: ۲)اقتدار: ۳)انحراف: ۴)شدت: ۵)موفق: ۶)دست:

۱۷) در هر یک از گزینه های زیر آرایه تشبیه یا تشخیص را بررسی کنید؟

الف)قطره ی دانش که بخشیدی ز پیش /متصل گردان به دریاهای خویش

ب) دوست خوب کیمیاست

پ)صد هزاران دام و دانه است ای خدا/ماچو مرغان حریصی بی نوا

ت) مژده به گل ها برید، یار به گلشن رسید

ث)نسیم مانند مادری مهربان درس حق شناسی و ادب می آموخت

ج)بر درختی شکوفه ای خندید در کتابی بهار معنا شد

۱۸) خرمند دانا، در جملات «الف» و «ب» چه آرایه ی مشترکی وجود دارد؟ .....

الف)وقتی سبزه ها،گل ها ،درختان و آسمان پرستاره را با شگفتی مرور می کنیم،وقت خود را تلف نکرده ایم.

ب)خداوند دوستدار کسانی است که گره از کار دیگران می گشایند،شادی های خود را با دیگران تقسیم و غم را از دل دیگران منها می کنند.

۱۹)در کدام گزینه غلط املایی بیشتری وجود دارد؟

الف)شوق رهایی-معمولا-حسرت و آح-انتقال ○ ب)کم حوصله گی-شبیه رؤیا-دلخوری بیهوده○

پ)لذت لحظه ها-زلال و گوارا-شادی و نشات ○ ت)تفکر و تعمل-بصیرط و پاکیزگی-آراستگی و پاکیزگی○

۲۰)اگر اجزای بیت«بر لبانت شکوفه های دعا می شکوفد سحر به بانگ اذان» را مرتب کنیم.کدام واژه نقش نهاد می گیرد؟.....

۲۱)شخص و شمار افعال بیت« چو گل بشنید این گفت و شنودم بگفتا من گلی ناچیز بودم» را بنویسید.

۲۲)نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. مثنوی مولوی بهترین شاهد برای سخن ماست.

۲۳)همه ی فعل های زیر شخص یکسانی دارند،به جز.....

۱)می خورده اند ○ ب)خواهند آمد ○ پ)می روند ○ ت)خواهید دید○

۲۴) ضمیر و نقش دستوری آن را در جملات زیر بیابید.

او در گوشه ای از سالن ایستاده بود و جمعیت زیادی تماشایش می کردند.آنها از آدم آهنی سوال می کردند و او تک تک پرسش هایشان را جواب می داد.

۲۵) نام آفریننده ی ،آثار زیر را بنویسید؟

مخزن الاسرار: به قول پرستو: قصه های مجید: افسانه:

۲۶) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

ماکتاب خواندیم ← مضارع، سوم شخص جمع [ ] آینده ،دوم شخص مفرد [ ]

او غزل می سرود ← آینده،سوم شخص جمع [ ] گذشته،اول شخص مفرد [ ]

۲۷) درعبارت زیر،کدام آرایه به کار نرفته است؟(۰/۲۵)

(نسیم مانند مادری مهربان به کودکان خویش حق شناسی می آموزد،سرهای نهال های جوان و بوته های نوزاد خویش را به نشانه ی وداع با من خم می کند))

۱)تشبیه ☐ ۲)مبالغه☐ ۳)تشخیص☐ ۴)مراعات نظیر☐

۲۸) شکل مقابل نشان دهنده ی کدام قالب شعری است؟(۰/۲۵)

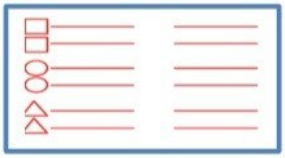

الف)رباعی ☐ ب)مثنوی☐ ج)دو بیتی☐ د)چهارپاره☐

۲۹) آثاری چون(رگبار کلمات، با بال این پرنده سفر کن و در کوچه باغ آسمان) از .....است.

الف)هوشنگ مرادی کرمانی ب)محمد جواد محبت پ) غلامحسین یوسفی ت)کیومرث صابری

۳۰) جدول زیر را کامل کنید.

۱)از نویسندگان و مورخان معاصرکه کتاب «تاریخ مغول» و «وزرای سلاجقه» از اوست.....

۲)رباعی سرای معروف و شاعر بیت(از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن/فردا که نیامده است فریاد مکن).....

۳)هم خانواده ی مراقب..... ۴) پدر شعر نو فارسی است.....